

BIBLIOTEKA

81432

1998

BIBLIOTEKA E NIVE DASHURIE

*Shvarrosja e
nje
dashurie*

IRGJIL MUÇI

Novelë

85H-32

M 98

2670 / 34
225

68

85

68

170

(

Virgjil Muçi

ZHVARROSJA

E NJE

DASHURIE

Novelë

Shtëpia Botuese
«Naim Frashëri»

13 tetor, ora 8.35

— Siç më kishte porositur në darkë, në orën gjashtë e gjysmë e mora në telefon që të zgjohej, por Diana, centralistja, më tha se në atë dhomë nuk përgjigjej njeri. I thashë të mos e shkëpuste sinjalin, duke menduar se plaka mund ta kishte gjumin të rëndë, por pas dy-ttri minutash Diana ma preu shkurt: s'ka njeri dhe pikë. Atëherë lashë Kujtimin, ashensoristin, në sportel se mos zbriste ndonjë klient për të lënë çelësin dhe u ngjita me vrap deri në dhomën e saj, treqind e katra. Trokita, por as gëk, as mëk nga brenda. Trokita përsëri, kuptohet, këtë herë pak më fort, megjithatë hiçgjë. Vura veshin te dera, por veç frymëmarrjes sime të shpeshtuar nga vrapit s'dëgjova gjë tjetër. Kur sesi më shkoi bërryli te doreza, t'ju them të drejtën padashje, dhe dera u hap. Ngela një çast në mëdyshje: të hyja apo jo? Se ç'më cyti diçka ndjellakeqe dhe kjo ma prishi mendjen; të dalë ku të dalë, thashë me vete. Plakën e gjeta shtrirë,

në anë të krevatit, me një rën këmbë përtokë, sikur po bëhej gati të ngrihej, me sytë e hapur, të çakërritur, aq sa s'merrej vesh nga shikonin, ndërsa nga cepi i gojës së çapëlyer, si t'i ngërdheshej njeriu, i kish dalë një pizgë gjaku, që qe mpiksuar. E kuptova menjëherë që kishte vdekur. T'ju them të drejtën, në fillim e humba toruan, sepse ishte hera e parë që më rastiste të ngelesha tek e tek me një të vdekur, por e mora shpejt veten. Ndërkohë më ra ndër mend se nuk duhej prekur asgjë me dorë...

(Sportelisti pa nga hetuesi)

— ...E di kaq gjë, se kam parë nëpër filma... I zbrita me vrap shkallët, ngaqë ashensori se nga kishte ngecur, i pushtuar nga një alarm marramendës, se s'ishte gjë e vogël. Erdha në vete vetëm kur pashë Kujtimin, ashensoristin. I thashë me dy fjalë ç'kishte ndodhur dhe e lashë të ruante dhomën se mos na dilte ndonjë problem më pas, ku i dihej. Pastaj ju mora juve në telefon, shoku drejtor, dhe...

(Sportelisti ngriti supet)

— ...kjo është gjithë ç'kisha për të thënë.

— Po, po, — tha drejtori i hotelit, duke tundur kokën.

Sportelisti lëpiu buzët e përthara me gjuhën që i qe rreshkur dhe ia nguli sytë termosit, mbi tryezën e drejtorit. E tundonte veten më kot, sepse nuk ishte nga ata tipa moskokëçarës që e lypin diçka pa u shtëll-disur,

— Jeni i sigurt? — e pyeti funksionari i Ministrisë së Punëve të Jashtme.

Hija e një reje frike u nder në fytyrën e sportelistit dhe pak nga pak u tkurr, derisa prej saj ngelën dy njollëza të errëta te bebëzat e syve.

— Për çfarë? — tha sportelisti zëlëmekur.

— Që ora ka qenë fiks, gjashtë e tridhjetë minuta?

— As që e diskutoj, më kujtohet shumë mirë, së pak më parë më kishte pyetur Kujtimi, ashensoristi i turnit tim.

— Kjo ka rëndësi primare, — tha funksionari, duke i mëshuar fjalës së fundit dhe u kthye nga hetuesi, për të parë përshtypjen që duhej të kishte bërë vërejtja që ai vetë e konsideronte të hollë, madje mund të thoshe edhe profesionale.

Mos kujtoni se jemi profanë dhe nuk marrim erë nga ato punët tuaja, thoshin sytë e tij, ose, të paktën, ashtu iu duk hetuesit.

Dhuntinë për të përçar mendimin nëpërmjet vështrimit funksionari besonte se e kishte kultivuar e përsosur në kohën kur kish qenë profesor (në të vërtetë i jashtëm) dhe jepte leksione në universitet.

Hetuesi po luante me tufëzën, e çelësave sikur të ishin tespihe.

Funksionari u kollit lehtë për t'i tërhequr vëmendjen (një tjetër zakon i mbetur nga shkolla) dhe vijoi të fliste:

— Për vetë faktin se, në raportin që do të përpilojmë ne si dikaster, një kopje e të cilit nëpërmjet kanaleve diplomatike do t'i përcillet ministrisë së jashtme të vendit, shtetësinë e të cilit ka turistja e vdekur, gjithçka duhet të paraqitet jashtëzakonisht saktë, sikur të ketë dalë nga një ordinator.

Funksionari bëri një pauzë.

Drejtori i hotelit rrëkëlleu nga termosi në një gotë të bardhë plastike një curril lëngu të kuqërremtë dhe e ktheu njëherazi.

Sportelisti u gëlltit dhe e ndoqi vështrimzhoritur, derisa tjetri e shkulloi gotën dhe ia rراسi termosit, si kapuç.

— Mjekët më kanë këshilluar të pi sa më shumë lëngje frutash, — tha ai, pa iu drejtuar njeriu.

Përkthyesi po pinte cigare dhe ndiqte me sy fjollat e tymit, të cilat, në çastin kur bashkoheshin me rrëkajën e rrezeve të diellit që hynin pjerrtazi prej grilave, ndërrojnë ngjyrë dhe bëheshin të kaltëreme, sikur me to të ndodhte një reaksion i vrullshëm kimik. Befas, pa ndryshuar pozicion, ai e shmangu vështrimin, pa shkarazi nga drejtori dhe nuk u habit aspak që provoi të njëjtën ndjesi që kishte provuar edhe herën e parë, kur që takuar me atë njeri, gusha majmoke e të cilit varej sikur i depozitonte aty të gjitha ushqimet, për t'i kapërdirë më nge, pak nga pak.

Hetuesi vazhdonte të merrej me tufëzën e

çelsave që tringëllinin e argaliseshin sikur gishtat e atij që i mbanin, i gudulisin pa-turpësisht.

— Le të shpresojmë që të ketë qenë vdekje e natyrshme, — tha funksionari, duke u orvatur të zhbironte ndonjë gjë mbrapa «maskës memece», siç e quajti me vete fytyrën e hetuesit. Thellë në shpirt dëshironte që ai djalosh të tregonte më tepër respekt për të, duke pasur parasysh faktin se vetëm ai ishte aty funksionar ministrie.

Drejtori i hotelit u ngrys. Fjala «vdekje» i ndikoi sakaq në sistemin nervor dhe e irri-toi, i shtyrë jo dhe aq nga mendimi se kjo ngjarje mund ta cënonte sadopak reputacionin e hotelit, por ngaqë e kishte ende të freskët në kujtesë atë periudhë kohe kur pati kaluar një infarkt të miokardit, dhe ajo, vdekja, kish-te qenë e pranishme për çdo ditë në jetën e tij, tok me mjekët, si një kronikane skrupuloze.

— Përndryshe një gjë e tillë (ai nuk e përdori fjalën «vrasje», e cila i tingëlloi në vet-vete disi makabre) mund të jetë me pasoja serioze...

— S'është çudi të bëhet shkas që të shpër-thejë lufta e tretë botërore, — i pëshpëriti për-kthyesi hetuesit.

— ...Duhet ta keni të qartë se këto punë janë jashtëzakonisht delikate. Duke pasur para-sysh relatat midis dy shteteve, ecurinë e marrë-dhënieve, sidomos vitet e fundit, dhe për më

tepër faktin që kemi të bëjmë me një vend, për mbarëvajtjen dhe miqësinë reciproke me të cilin shteti ynë ka qenë e është i interesuar, duhet të tregohemi prudentë.

Kishte qenë një dëshirë e fshehtë e kahe-rshme e funksionarit që, sa herë ndodhej në shoqëri, ndonjë nga të pranishmit ta pyeste për probleme të situatës ndërkombëtare.

— Sa vjeç ishte? — pyeti drejtori.

— Gjashtëdhjetë e ca, nuk më kujtohet me saktësi, — tha përkthyesi. — Megjithëse ngjante më e re, që e mbajtur.

— Kështu duken të huajat, — tha sporteli-sti. — Ndoshta ngaqë nuk vishen me të zeza, si plakat tona.

Por u pendua që hapi gojë, se pikasi në shikimin e funksionarit një qortim të heshtur.

Drejtori nxori nga xhepi i xhakëtës paketën e cigareve dhe ua zgjati të gjithëve sa ishin në zyrë. Veç më parë kishte bërë me mend një përlogaritje të shpejtë se sa cigare mund t'i kushtonte kjo mirësi. Për vete e vuri në buzë, po nuk e ndezi.

— Kam një jetë të tërë që merrem me hotelet, — tha drejtori. — Kam qenë fëmijë atëherë, dhjetë a njëmbëdhjetë vjeç, kur e nisa këtë punë si mbajtës bagazhesh, në një hotel që qe pronë e një shoqërie anonime italiane...

(Atij ia kishte ënda ta përmendte këtë gjë sidomos në sy të atyre me të cilët porsa ishte

njohur, sepse, siç i pëlqente të shprehej, «lartësitë vlerësohen nga baza».)

— ... Nuk është hera e parë që në një hotel ndodh një vdekje, kjo është më se e natyrshme...

(Dhe, për t'ua bërë të qartë të pranishmëve opinionin e tij për sa i takonte çështjes, e ndjeu të nevojshme të shtonte aty për aty:)

— ... këtu nuk ka asgjë në kundërshtim me ligjet e natyrës. Mund t'ju numëroja disa raste që më bien ndër mend tani. Sigurisht nuk mund të them që s'më bën përshtypje, pavarësisht nga fakti se personi që ndërroi jetë është një e huaj. Nuk e di pse, por çdo vdekje për ne të moshuarit...

(Ai pa nga funksionari, që bëri sikur nuk e vuri re.)

— ... ndjell njëfarë trishtimi, zë e zgjon kujtime të largëta pothuaj të harruara. Ja, për shembull, tymi i cigareve këtu në zyrë më ngjan si reja dehëse e temjanit që shpërndate prifti në kishë dikur. Ju jeni të rinj dhe s'ju ka qëlluar të shihni skena të tilla se vetëm atëherë do ta kuptonit se si makthi të injektohet dalëngadalë si narkotik e krijon një atmosferë mbytëse, që pak nga pak të asfikson. Nuk thotë më kot Marks: «Feja është opium për popullin.»

Drejtori nxori shaminë dhe përthau bulëzat e djersës në ballë. Kishte njëfarë hutimi e lodhjeje në lëvizjet e tij. Fillimisht kishte dashur të shprehte diçka tjetër dhe tani as vetë nuk arrinte ta kuptonte se si e kish humbur

fillin e mendimit dhe kishte kaluar në të tjera shina.

— E ç'hyn Marksi këtu? — i tha hetuesi përkthyesit, i cili ngriti supet.

Njëloj si në mbledhje, tha me vete sportelisti që vazhdonte të rrinte më këmbë, si një nxënës që e kanë nxjerrë para klasës ngaqë ka bërë faj. Po s'e lidhi një çikë të sotmen me të kaluarën dhe po nuk përmendi ndonjë citat nga të klasikëve, sikur s'ka pikë kuptimi për të ajo që thotë?

Hetuesi e prishi me ngut heshtjen që u krijua, si të druhej se mos drejtori fillonte sërish me kujtimet dhe funksionari me tonin e atij që e ndien për detyrë të të sqarojë (ndonëse pa ia kërkuar) rëndësinë e çështjes dhe të japë udhëzimet e duhura për çastin.

— Ju e patë kufomën? — e pyeti ai përkthyesin.

Tjetri, para se të përgjigjej heshti një grimë, ngaqë fjalët iu dukën të veshura me një ton zyrtar, të papranueshëm për shoqërinë që kishin me njëri-tjetrin.

— Po, — tha përkthyesi, — isha bashkë me përgjegjësën e grupit të turistëve. M'u duk diçka... shokante. Ndoshta kjo ndjesi m'u krijua ngaqë mbrëmë, kur u ndava me të, ajo ishte për bukuri, të paktën mua nuk m'u ankua për asgjë.

— Si ishin marrëdhëniet e plakës me turistët e tjerë të grupit?